

יבמות יח

רבי יהודה	רבי הונא אמר רב	שומרת יבם שמתה
אסור באמה	מותר באמה	האם יש או אין זיקה
יש זיקה	אין זיקה	למה לא אמר
הוה אמינא הני מילי בחד, אבל בתרי אין זיקה	הוה אמינא הני מילי בתרי, אבל בחד יש זיקה	"הלכה כדברי האומר אין או יש זיקה"
והא כי פליגי - בתרי פליגי!	ולימא: הלכה כדברי האומר אין זיקה אפי' בחד!	קושי
אי אמר הכי, הוה אמינא מחיים, אבל לאחר מיתה פקעה לה זיקה, קמ"ל, דזיקה בכדי לא פקעה	אי אמר הכי, הוה אמינא אפילו מחיים, קמשמע לן: לאחר מיתה אין; מחיים לא, משום דאסור לבטל מצות יבמין	תירוץ
חיזוק: יבמתו שמתה - מותר באחותה; באחותה אין, באמה לא!	קושי: תנן: יבמתו שמתה - מותר באחותה; באחותה אין, באמה לא!	קושי או חיזוק
דחיית החיזוק: הוא הדין דאפי' באמה, ואידי דתנא רישא אשתו שמתה - מותר באחותה , דוקא באחותה, אבל באמה לא, דהויה לה איסורא דאורייתא, תנא נמי סיפא מותר באחותה .	תירוץ: הוא הדין דאפילו באמה, ואידי דתנא רישא אשתו שמתה - מותר באחותה , באחותה אין, אבל באמה לא, דהויה לה איסורא דאורייתא, תנא נמי סיפא מותר באחותה .	תירוץ או דחיית החיזוק

קושי על רבי יהודה ממשנתינו: מתיב רב הונא בר חייא: **עשה בה מאמר ומת - שניה חולצת ולא מתייבמת**; טעמא דעבד בה מאמר, הא לא עבד בה מאמר - שניה נמי יבומי מייבמה, ואי אמרת יש זיקה, הויה לה צרת אשת אחיו שלא היה בעולמו בזיקה!
תירוץ: אמר רבה: הוא הדין דאע"ג דלא עבד בה מאמר - שניה מחלץ חלצה, יבומי לא מייבמה, והא דקתני מאמר! לאפקי מב"ש, דאמרי: מאמר קונה קנין גמור, קמ"ל.

עוד קושי על רבי יהודה: איתיביה אביי: **שני אחין בעולם אחד ומת אחד מהן בלא ולד, ועמד השני הזה לעשות מאמר ביבמתו, ולא הספיק לעשות בה מאמר עד שנולד לו אח ומת, הראשונה - יוצאה משום אשת אחיו שלא היה בעולמו, ושניה - או חולצת או מתייבמת**; ואי אמרת יש זיקה, הויה לה צרת אשת אחיו שלא היה בעולמו בזיקה!
תירוץ: הא מני? ר"מ היא, דאמר: אין זיקה.

קושי: ומי סבירא ליה לרבי מאיר אין זיקה? והתנן: **ארבעה אחים, שנים מהן נשואים שתי אחיות, ומתו הנשואין האחיות - הרי אלו חולצות ולא מתייבמות**; ואי ס"ד סבר ר"מ אין זיקה, הני מתרי בתי קאתיין, האי לייבם חדא והאי לייבם חדא!
תירוץ: לעולם אין זיקה, משום דקסבר: אסור לבטל מצות יבמין, דדלמא אדמייבם חד מיית אידך, וקא בטלת מצות יבמין.

קושי: ואי אין זיקה, תיבטל, דהא ר"ג אמר: אין זיקה, ומותר לבטל מצות יבמין!
 דתנן, **ר"ג אומר: אם מאנה - מאנה, ואם לא מאנה - תמתין עד שתגדיל, ותצא הלזו משום אחות אשה!**

דחיית הקושי: אמר ליה: דרבן גמליאל אדרבי מאיר קרמית?
דחיית הדחייה: לא, הכי קאמרינן: ר"מ חייש אפי' לספיקא, ר"ג אפילו לודאי לא חייש!

תירוץ: דלמא מאן דלא חייש - אפי' לודאי לא חייש, ומאן דחייש - אפי' לספיקא חייש.

שיוך דעת רבי יהודה לדעת שמואל: א"ל אביי לרב יוסף: הא דרב יהודה - דשמואל היא; דתנן: **שומרת יבם שקדש אחיו את אחותה, משום ר' יהודה בן בתירה אמרו: אומרים לו המתן עד שיעשה אחין מעשה**; ואמר שמואל: הלכה כר' יהודה בן בתירה.

קושי: א"ל: דאי דרב מאי? קשיא דרב אדרב. דלמא אמוראי נינהו ואליבא דרב!
תירוץ: כיון דאיתמר משמיה דשמואל בהדיא, ומשמיה דרב כאמוראי, לא שבקינן משמיה דשמואל בהדיא ומוקמינן כאמוראי ואליבא דרב.

עוד בעניין שיוך רב יהודה לדעת שמואל: אמר רב כהנא: אמריתה לשמעתיא קמיה דרב זביד מנהרדעא,
אמר: אתון הכי מתניתו לה, אנן בהדיא מתנינן,

אמר רב יהודה אמר שמואל: שומרת יבם שמתה -	ואזדא שמואל לטעמיה, דאמר שמואל: הלכה כרבי יהודה בן בתירה
--	---

הסבר למה שמואל היה צריך לומר שתי הלכות אלו: וצריכי; דאי אשמעינן יש זיקה, ה"א ה"מ
בחד, אבל בתרי לא, קמ"ל; ואי אשמעינן הלכה כר' יהודה בן בתירה, ה"א ה"מ מחיים, אבל
לאחר מיתה פקעה לה זיקה, קמ"ל, דזיקה בכדי לא פקעה.